Dosarul № 2ac-27/2025 I instanță
n/c 2-22009836-06-2ac-03032025 judecător Hanganu
Mariana judecătoria
Comrat
sediul
central

DECIZIE

18 februarie 2026 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat
În componența:
președintelui completului, judecătorului Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefierii Cebanova Natalia
cu participarea:
reprezentantului apelanţilor Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO” S.R.L., „COM-ELI-AGRO” S.R.L., „INCASORD” S.R.L., „EVAGROLUX” S.R.L., S.C. „ANSAPRIM” S.R.L. – avocatul Cociu Mihail
reprezentantului intimatului „Crist-Valg” S.R.L. – Miliuhin Valeriu
în lipsa apelanţilor Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO” S.R.L., „COM-ELI-AGRO” S.R.L., „INCASORD” S.R.L., „EVAGROLUX” S.R.L., S.C. „ANSAPRIM” S.R.L. şi intervenientului accesoriu S.C. „UCAK-LUX” S.R.L., legal citaţi,

examinând în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Cociu Mihail în interesele pârâților împotriva încheierii din 19 ianuarie 2023 şi a hotărârii judecătoriei Comrat sediul central din 05 mai 2025, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către reprezentantul „Crist-Valg” S.R.L., Miliuhin Valeriu către Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO” S.R.L., „COM-ELI-AGRO” S.R.L., „INCASORD” S.R.L., „EVAGROLUX” S.R.L., S.C. „ANSAPRIM” S.R.L., intervenientul S.C. „UCAK-LUX” S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, ascultând argumentele participanților asupra esenței apelului,

A C O N S T A T A T:

1. <u>Circumstanțele cauzei:</u>

La data de 24.01.2022, reprezentantul reclamantului "Crist-Valg" S.R.L., Miliuhin Valeriu s-a adresat la Judecătoria Comrat, sediul Central cu cererea de chemare în judecată susmenționată împotriva pârâtului Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO" S.R.L., „COM-ELI-AGRO" S.R.L., „INCASORD" S.R.L., „EVAGROLUX" S.R.L., S.C. „ANSAPRIM" S.R.L., intervenientul accesoriu S.C. „UCAK-LUX" S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată partea reclamantă a invocat următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Indică că la data de 04.11.2019 între „Crist-Valg" S.R.L. și S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. (IDNO: 1007611003793) a fost încheiat contractul de investiție și recunoaștere a creanțelor cu nr.638/14/19 din 04.11.2019, conform situației din noiembrie 2019.

Părțile, prin contractul nominalizat de investiții, au stabilit că, „Crist-Valg" S.R.L. va acorda investiții către S.C. „Ucak-Lux"S.R.L. pentru cultivarea producției agricole în anul agricol 2020, iar cel din urmă în rezultat va stinge datoriile formate față de „Crist-Valg" S.R.L., din activitatea economică. De asemenea, prin acest contract cu nr. 638/14/19 din 04.11.2019, s-a stabilit și creanța recunoscută și datorată la 04.11.2019 de către S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. față de „Crist-Valg" SRL în valoarea sumei de 5.770.843,59 lei, rezultată din activitatea economică precedentă contractului cu nr. 638/14/19 din 04.11.2019, încât părțile au convenit ca creanța datorată să fie încasată în baza prevederilor contractului cu nr. 638/14/19 din 04.11.2019.

Termenul inițial de scadență pe contractul cu nr.638/14/19 din 04.11.2019 a fost stabilit de părți la data de 30.09.2020. La data scadenței 30.09.2020 datoria S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. față de „Crist-Valg" SRL nu a fost stinsă.

În sensul dat, la data de 01.10.2020 de către Fondatorul și administratorul S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. se prezintă „Crist-Valg" SRL solicitarea de prelungire a termenului contractului de investiție și recunoaștere a creanței pentru anul 2021, cât și decizia asociatului unic cu nr. 1-0110/20 din 01.10.2020 despre prelungirea contractului de investiție și recunoaștere a creanțelor cu nr. 638/14/19 din

04.11.2019.

În urma negocierilor avute între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L., la data de 01.10.2020, s-a încheiat Tranzacția de împăcare cu nr. 1 din 01.10.2020 și actul cu privire la recunoașterea creanței datorate de S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. către ”Crist-Valg” SRL, act fără număr din 01.10.2020. Valoarea datoriei pe tranzacția de împăcare cu nr. 1 din 01.10.2020 fiind în sumă de 14.105.117,48 lei.

Ca urmare a tranzacției și actului nominalizat de recunoaștere a creanței la 02.10.2020 se încheie Acordul adițional nr.1 din 02.10.2020 la contractul de investiții și recunoaștere a creanțelor cu nr. 638/14/19 din 04.11.2019. Conform acordului adițional părțile recunosc datoria existentă a S.C. „Ucak-Lux”S.R.L. către „Crist-Valg” SRL și reeșalonează achitarea acesteia din roada anului agricol 2021.

În sensul reeșalonării plății se încheie Anexa nr.1 din 02.10.2020 la Acord adițional nr.1 din 02.10.2020 la contractul de investiții și recunoaștere a creanțelor nr. 638/14/19 din 04.11.2019.

În rezultatul încheierii actelor și contractelor mai sus enunțate, pentru garantarea achitării creanței datorate și recunoscute de către S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. către ”Crist-Valg” SRL la data de 27.10.2021 se încheie Contractul de gaj al producției agricole nr.420/12/20 din 27.10.2020, modificat prin Acord adițional nr. 1 din 29.10.2020, conform căruia S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. a pus în gaj producția agricolă a anului 2021 de pe terenurile agricole prelucrate și deținute de către cel din urmă în:

a) orașul Vulcănești, raionul Vulcănești, UTA Găgăuzia, Republica Moldova, cu o suprafață totală de 285 hectare - pe floarea soarelui și porumb;

b) s. Greceni din comuna Burlăceni, raionul Cahul, Republica Moldova, cu o suprafață totală de 145 hectare – pe floarea soarelui;

c) s. Bugeac, UTA Găgăuzia, Republica Moldova, cu o suprafață totală de 245 hectare – pe grâu și porumb.

În sensul dat, de pe suprafețele terenurilor agricole enunțate, producția agricolă stabilită prin Contractul de gaj nr. 420/12/20 din 27.10.2020, a fost înregistrată în registrul garanţiilor reale mobiliare, unde în adeverire a înregistrării s-a eliberat Confirmarea de înregistrare a gajului cu nr.CIG 2016077985 din 29.10.2020.

Prin urmare, în sensul și scopul executării obligațiilor stabilite prin contractul cu nr.638/14/19 din 04.11.2019 și stingerea creanței datorată de către S.C.„Ucak-

Lux” S.R.L. față de „Crist-Valg” SRL, de către părți, pentru creșterea producției agricole în anul 2021 au fost încheiate un șir de contracte privind livrarea din partea „Crist-Valg” SRL către S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. a materialului semincer, produselor de uz fitosanitar, fertilizanţi e.t.c., cât și contacte de preluare de către „Crist-Valg” SRL a datoriilor avute de S.C. „Ucak-Lux”S.R.L. față de unii terți, contracte de prestări servicii, inclusiv fiind încheiat și contract de fidejusiune a „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. cu Consolitera S.R.L. care este proprietară a unor terenuri deținute anterior de debitor în arendă.

În confirmarea faptelor menționate mai sus, privind contractele încheiate cât și de livrare a serviciilor și mărfurilor solicitate de S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în anul 2021 - a materialului semincer, produselor de uz fitosanitar, fertilizanţi e.t.c. prezintă contractele ce urmează:

1. Contract de cesiune a creanței nr.07/21/C din 05.02.2021 încheiat între Consoliterra SRL și ”Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea 18.122,66 USD – echivalent a 316.687,22 MDL (privind arenda terenurilor). Plată efectuată de ”Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux”S.R.L.

2. Contract de preluare a datoriei nr. 03/02-21 din 15.02.2021 încheiat între ”Gold-Agro Prime” SRL și „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux”S.R.L. în valoarea sumei 277.500 MDL (privind semințe achiziționate). Plată efectuată de „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux”S.R.L.

3. Contract de cesiune a dreptului de creanță nr.134/10/21 din 18.02.2021 încheiat între „Transimex” SRL și „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 93.202 MDL (privind procurarea motorinei). Plată efectuată de „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux”S.R.L.

4. Contract 143/3/21 din 25.02.2021 de vânzare cumpărare mărfuri între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 3.261.681,26 MDL (privind material semincer, produselor de uz fitosanitar, fertilizanţi e.t.c..).

5. Contract de cesiune a dreptului de creanță nr. 208/10/21 din 19.03.2021 încheiat între „Transimex” SRL și „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 100.357,10 MDL (privind procurarea motorinei). Plată efectuată de „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L.

6. Contract de cesiune a dreptului de creanță nr.326/10/21 din 01.04.2021 încheiat între „Transimex” SRL și „Crist-Valg” SRL pentru S.C.„Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 13.800 MDL (privind procurarea motorinei). Plată efectuată de „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L.

7. Contract 341/3/21 din 14.04.2021 de vânzare cumpărare mărfuri între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 797.799,83 MDL (privind material semincer, produselor de uz fitosanitar, fertilizanţi e.t.c..).

8. Contract 409/3/21 din 27.04.2021 de vânzare cumpărare mărfuri între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 357.018,80 MDL (privind produse fertilizanţi e.t.c..).

9. Contract 464/3/21 din 14.05.2021 de vânzare cumpărare mărfuri între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 84.825 MDL (privind Nicogan 40SC 5 Lit).

10. Contract de cesiune a dreptului de creanță nr.478/10/21 din 12.05.2021 încheiat între „Transimex” SRL și „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 49.000 MDL (privind procurarea motorinei). Plată efectuată de „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L.

11. Contract de prestare servicii semănat 668/7/21 din 30.04.2021 încheiat între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 220.654,50 MDL.

12. Contract 620/1/21 din 12.07.2021 de vânzare cumpărare mărfuri din roada 2021 între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 21.300.000 MDL - modificat prin acord adițional nr.1 din 16.08.2021 la contractul 620/1/21 din 12.07.2021 în valoarea sumei 14.328.360 MDL.

13. Contract de preluare a datoriei nr.655/10/21 din 16.07.2021 încheiat între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. pentru „Incasord” S.R.L. în valoarea sumei 715.979,67 MDL.

14. Contract de preluare a datoriei nr.656/10/21 din 16.07.2021 încheiat între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. pentru „Evagrolux” S.R.L. în valoarea sumei 240.965,38 MDL

15. Contract de preluare a datoriei nr.657/10/21 din 16.07.2021 încheiat între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. pentru „Emil-Agro” S.R.L. în valoarea sumei 254.443,98 MDL

16. Contract de preluare a datoriei nr.658/10/21 din 16.07.2021 încheiat între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. pentru „Com-Eli-Agro” S.R.L. în valoarea sumei 254.062,85 MDL.

17. Contract de preluare a datoriei nr.659/10/21 din 16.07.2021 încheiat între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. pentru „Com-Eli-Agro” S.R.L. în valoarea sumei 291.254,01 MDL

18. Contract de cesiune a dreptului de creanță nr.33 din 26.07.2021 încheiat între S.C. „Carvidon Service” SRL și „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. în valoarea sumei 352.896,30 MDL (privind procurarea piese utilaj). Plată efectuată de ”Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L.

19. Contract de cesiune a dreptului de creanță nr.885/10/21 din 17.10.2021 încheiat între „Transimex” SRL și „Crist-Valg” SRL pentru S.C.„Ucak-Lux”S.R.L. în valoarea sumei 95 400 MDL (privind procurarea motorinei). Plată efectuată de „Crist-Valg” SRL pentru S.C. „Ucak-Lux” S.R.L.

Indică că, la contractele sus enunțate în confirmarea executării obligațiilor „Crist-Valg” SRL față de S.C.„Ucak-Lux”S.R.L., privind livrarea serviciilor, producției de material semincer, produse de uz fitosanitar, fertilizanţi, e.t.c., pentru creșterea producției agricole în 2021 sunt anexate copii ale facturilor fiscale:

1. Conform contractului cu nr.143/3/21 din 25.02.2021 de vânzare cumpărare, „Crist-Valg” SRL a vândut S.C.„Ucak-Lux” S.R.L. marfă în valoare de 3.261.680,76 MDL conform facturilor:

a) Factura fiscală seria IV nr.7881406 din 26.02.2021 în sumă de 1.306.626,41 lei,

b) Factura fiscală seria IV nr.7883052 din 05.03.2021 în sumă de 847.217,35 lei,

c) Factura fiscală seria EAA nr.004797963 din 15.03.2021 în sumă de 178.875 lei,

d) Factura fiscală seria EAA nr.004976789 din 31.03.2021 în sumă de 235.825 lei,

e) Factura fiscală seria EAA nr.004976790 din 31.03.2021 în sumă de 235.825 lei,

f) Factura fiscală seria EAA nr.005077701 din 08.04.2021 în sumă de 228.656 lei,

g) Factura fiscală seria EAA nr.005099402 din 08.04.2021 în sumă de 228.656 lei.

2. Conform contractului cu nr. 341/3/21 din 14.04.2021 de vânzare cumpărare, „Crist-Valg” SRL a vândut S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. marfă în valoare de 797.841,83 MDL conform facturilor:

a) Factura fiscală seria IV nr.7881541 din 14.04.2021 în sumă de 233.214,83 lei,

b) Factura fiscală seria IV nr.7881557 din 22.04.2021 în sumă de

105.042 lei,

c) Factura fiscală seria EAA nr.005311401 din 29.04.2021 în sumă de 229.680 lei,

d) Factura fiscală seria EAA nr.005311403 din 29.04.2021 în sumă de 229.905 lei.

3. Conform contractului cu nr. 409/3/21 din 27.04.2021 de vânzare cumpărare, „Crist-Valg" SRL a vândut S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. marfă în valoare de 357.018,80 MDL conform facturilor:

a) Factura fiscală seria EAA nr.005358935 din 04.05.2021 în sumă de 50.000 lei,

b) Factura fiscală seria EAA nr.005377144 din 05.05.2021 în sumă de 307.018,80 lei.

4. Conform contractului cu nr. 464/3/21 din 14.05.2021 de vânzare cumpărare, „Crist-Valg" SRL a vîndut S.C.„Ucak-Lux"S.R.L. marfă în valoare de 84.825 MDL conform facturii:

a) Factura fiscală seria EAA nr.005493243 din 18.05.2021 în sumă de 84.825 lei.

5. Conform contractului de prestare servicii semănat 668/7/21 din 30.04.2021 încheiat între „Crist-Valg" SRL și S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. s-au acordat servicii semănat în valoarea sumei 220.654,50 MDL

a) Factura fiscală seria KV nr.0026417 din 30.06.2021 în sumă de 220.654,50 lei, iar anterior contractului fiind Factura fiscală seria IV nr.7883063 din 23.03.2021 în sumă de 1413 lei

6. „Crist-Valg" SRL a vândut S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. marfă erbicid în valoare de 150.965,86 MDL conform facturilor:

a) Factura fiscală seria EAA nr.006251210 din 26.07.2021 în sumă de 22.240 lei,

b) Factura fiscală seria EAA nr.006334928 din 30.07.2021 în sumă de 128.725,86 lei.

7. „Crist-Valg" SRL a acordat S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. servicii de treierat în valoare de 121.400 MDL conform facturilor:

a) Factura fiscală seria EAA nr.006516214 din 17.08.2021 în sumă de 68.400 lei,

b) Factura fiscală seria KV nr.0988728 din 01.12.2021 în sumă de 53.000 lei.

Remarcă că, ca urmare a livrărilor efectuate, servicii acordate, cesiuni și

preluări de creanțe - conform discuțiilor dintre părți la data de 12.07.2021 între „Crist-Valg” SRL și S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. s-a încheiat Contractul de vânzare cumpărare a producției agricole cu nr. 620/1/21 din 12.07.2021, modificat ulterior prin acordul adițional nr.1 din 16.08.2021.

Conform contractului de vânzare cumpărare a producției agricole cu nr. 620/1/21 din 12.07.2021 părțile au convenit că, prin marfa livrată prin contractul cu nr. 620/1/21 din 12.07.2021, prin compensare se va stinge proporțional sumei valorii mărfii livrate, din datoria în obligații a S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. față de „Crist-Valg” SRL, obligații ce rezultă din Tranzacția №1 din 01.10.2020 încheiată în rezultatul negocierilor repetate în temeiul art. 1917, 1920, 1924, 1925 din Codul Civil RM privind recunoașterea creanței și etapelor de stingere a acesteia pe contractul № 638/14/19 din 04.11.2019, Tranzacția din 25.03.2021, cât și Contractele nr.143/3/21 din 25.02.2021, nr.341/3/21 din 14.04.2021, nr.464/3/21 din 14.05.2021, inclusiv toate creanțele formate și datorate de S.C. „UCAK-LUX” S.R.L. către „Crist –Valg” S.R.L.

Astfel, remarcă că pe contractul cu nr. 620/1/21 din 12.07.2021 S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. s-a obligat să livreze către ”Crist-Valg” SRL bunurile ce urmează Grîu 600.000 kg în valoare de 2.070.000 lei, Floarea soarelui 1.282.160 kg în valoare de 10.898.360 lei și Porumb 400.000 kg în valoare de 1.360.000 lei, marfă care practic a fost achitată avansat prin contractele semnate între părțile mai sus menționate.

În sensul, executării contractului cu nr. 620/1/21 din 12.07.2021 S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. a livrat către „Crist-Valg” SRL producția ce urmează, confirmate prin facturile fiscale:

1. Grîu: a) Factura fiscală seria EAA nr.006334548 din 30.07.2021 în sumă de 1.035.000 lei;

b) Factura fiscală seria EAA nr.006498494 din 16.08.2021 în sumă de 529.954,50 lei;

c) Factura fiscală seria EAA nr.006515946 din 17.08.2021 în sumă de 384.468 lei;

d) Factura fiscală seria EAA nr.006535720 din 19.08.2021 în sumă de 107.640 lei;

Total în valoare de 2.057.062,50 lei.

2. Floarea Soarelui: a) Factura fiscală seria EAA nr.007130561 din 05.10.2021 în sumă de 10.898.360 lei;

Indică că după cum se observă din anexe la prezenta cerere, la data de 04.11.2021 „CRIST-VALG” S.R.L. a fost nevoită a se adresa cu notificarea sa deja scrisă către S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. privind stingerea datoriei, dar cu regret faptul dat nu s-a executat în totalmente, încât la data de 09.11.2021 transmite cantitatea 109,644 tone de porumb livrată conform facturii fiscale seria EAA007591320 din data de 09.11.2021.

„Crist-Valg”SRL primind marfa livrată de la S.C.„Ucak-Lux”S.R.L. a stins primordial creanțele datorate de ultima pe contractele curente încheiate în anul 2021, reieșind și din faptul existenței solicitării plății înaintate a creditorilor existenți formați pe contractele sus nominalizate, privind stingerea obligațiilor curente din 2021.

Remarcând prevederile art. 981 alin.(1) și (2) din Cod Civil, indică că reieșind din faptul lipsei solicitării S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. la concret pe acte în stingerea creanțelor „Crist-Valg” SRL a stins creanțele la alegerea sa.

Indică reclamantul că, conform datelor de evidență contabilă până la data de 09.11.2021 S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. datorează „Crist-Valg” S.R.L. suma de 7.087.931,78 MDL, sumă restantă din datoria totală reeșalonată pe Tranzacția №1 din 01.10.2020 încheiată în rezultatul negocierilor repetate în temeiul art. 1917, 1920, 1924, 1925 din Codul Civil RM privind recunoașterea creanței și etapelor de stingere a acesteia pe contractul № 638/14/19 din 04.11.2019, aici având în vedere că, pe parcursul anului 2021 ca urmare a susținerii activității S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. de către „Crist-Valg” S.R.L. prin contractele semnate pe bunuri și servicii acordate în 2021 în valoare de 7.852.948,76 MDL, S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. a stins din nou doar o parte din datoriile existente, încât toate practic având termenul scadent în plată la 30.09.2021.

Remarcă că la data scadenței 30.09.2021 datoria S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. față de „Crist-Valg” SRL nu a fost stinsă în totalmente. Restanță pe contractul cu nr.638/14/19 din 04.11.2019 rămânând suma de 7.087.931,78 MDL. Părțile repetat au revenit în negocieri asupra datoriei existente a S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. față de „Crist-Valg” SRL, însă un careva rezultat până în luna noiembrie 2021, în stingerea sumei datorate de ultima, în termenul acordat nu a fost obținut.

La zi, constată repetat faptul că, debitorul S.C. „Ucak-Lux” S.R.L. nu-și execută obligațiile, atât și notificările prin telefon privind plata datorată și termenii acordați, ca, în final, „CRIST-VALG” S.R.L. să fie nevoită a se adresa cu cererea sa către instanța de judecată.

Prin urmare în noiembrie 2021 a fost pronunțată de către Judecătoria Comrat sediul Ciadîr-Lunga Încheierea privind admiterea spre examinare a cererii introductive, dosar 2i-25/2021 (PIGD: nr.2-21170459-23-2i-18112021). În același sens, pe portalul Instanțelor de Judecată s-a constatat că, în cadrul Judecătoriei Comrat sediul Ciadîr-Lunga este și dosarul cu nr. 2-21172720-23-2i-23112021, Judecător: Nadejda Lazareva, privind cererea Societatea Comercială UCAK-LUX S.R.L. despre Intentarea procesului de insolvabilitate. În sensul dat, reieșind din faptul că, însăși debitorul Societatea Comercială UCAK-LUX S.R.L. prin depunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate asupra sa, recunoaște faptul imposibilității onorării datoriilor existente față de creditori – a determinat reclamanta la înaintarea prezentei cereri față de fidejusori.

Prin urmare a celor spuse, aduce la cunoștință instanței de judecată că, drept rezultat a situației formate în toamna anului 2020, au fost semnate și contracte de fidejusiune cu persoanele ce urmează:

1. Artemiev Ivan, IDNP: *****, contract nr.402/21/20 din 20.10.2020;
2. Artemieva Evghenia, IDNP:*****, contract nr.653/21/19 din 04.11.2019;
3. «EMIL-AGRO» S.R.L., IDNO: 1018611000929, contract nr.209/21/21 din 22.03.2021;
4. «COM-ELI-AGRO» S.R.L., IDNO: 1018611002808, contract nr.197/21/21 din 19.03.2021;
5. «INCASORD» S.R.L., IDNO: 1013611001541, contract nr.421/21/20 din 28.10.2020;
6. «EVAGROLUX» S.R.L., IDNO: 1018611003023, contract nr.211/21/21 din 22.03.2021;
7. S.C.”AN-SAPRIM” S.R.L, IDNO: 1007611003025, contract nr.646/21/19 din 04.11.2019.

Prin contractele de fidejusiune semnate de către Fidejusorii nominalizați aceștia s-au obligat, în conformitate cu punctul 1.2. din contractele menționate, să execute integral obligaţiile Debitorului, „Ucak-Lux” SRL rezultate sau ce vor rezulta din Contractul de investiție și recunoaștere a creanței cu nr.638/14/19 din 04.11.2019 până la suma maximă, care includ restituirea Sumei investite acordate în mărimea nerambursată, achitarea dobânzii aferente, sancţiunilor calculate pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligaţiunilor de rambursare a investițiilor şi de plată a dobânzii, recuperarea a orice cheltuieli achitate şi/sau suportate de reclamantă în legătură cu urmărirea silită a datoriilor rezultate din

Contractul de investiție, precum şi recuperarea a orice prejudicii cauzate şi cheltuieli de judecată aferente suportate de către Crist-Valg SRL, inclusiv dar fără a se limita la prejudicii şi cheltuieli suportate în urma anulării, încetării, modificării şi suspendării Contractului de investiție. Obligația menționată, asumată asupra sa de către fidejusori, fiind cu titlu gratuit, sub rezerva obţinerii beneficiului prin subrogare conform art. 3.2. din contractul de fidejusiune a fiecăruia.

Prin urmare, la data de 13.01.2022 fiecărui fidejusor nominalizat i s-a înaintat cererea de executare, privind stingerea creanței datorate de S.C. „Ucak-Lux" S.R.L., conform art. 3.1. din contractul de fidejusiune a fiecăruia. Încât, soluționarea prealabilă pe cale amiabilă a litigiului a eșuat, prin faptul invocat verbal, a lipsei posibilității financiare în stingerea creanțelor de către fidejusori.

Prin cererile de executare înaintate cu № 13 din 13.01.2022 pentru „Com-eli-agro" SRL, № 14 din 13.01.2022 pentru Artemiev Ivan, № 15 din 13.01.2022 pentru „Emil-Agro" SRL, № 16 din 13.01.2022 pentru „Incasord" SRL, № 17 din 13.01.2022 pentru Artemieva Evghenia, № 18 din 13.01.2021 pentru „An-Saprim" SRL, № 19 din 13.01.2022 pentru „Evagrolux" SRL, s-a solicitat fidejusorilor ca în decurs de 5 zile să întreprindă măsuri în stingerea creanței datorată de bază și 595.386,12 MDL penalități calculate. Solicitări ignorate, rămase fără acțiuni de stingere a creanței datorate, contractate.

Indică că, luând în considerație Contractele de Fidejusiune, prin care fidejusorii garantează personal executarea în cazul neachitării datoriei de producătorul-debitor, cât și acel fapt că se discuta cu dl. Artemiev Ivan privind stingerea datoriilor, consideră că administratorii întreprinderilor fidejusori sunt în cunoștință reală a faptului de neachitare a sumei restante de către „Ucak-Lux" SRL, mai mult ca atât și despre faptul existenței cererii depuse de Societatea Comercială UCAK-LUX S.R.L. la Judecătoria Comrat despre Intentarea procesului de insolvabilitate asupra sa.

Astfel, indică că fidejusorii pârâți, prin contractele de fidejusiune mai sus nominalizate s-au obligat față de creditorul Crist-Valg SRL să execute obligația debitorului „Ucak-Lux" SRL, în cazul în care ultimul nu execută obligația.

Menţionează că, reclamanta expediind pretenții debitorilor fidejusori, pârâți, a avut drept scop să aducă la conformare contractuală, cât şi întru obținerea restanței datorate, cu impunerii fidejusorilor la respectarea disciplinei contractuale, acțiuni de încasare a datoriei pe cale amiabilă care nu s-au soldat cu rezultate de încasare a sumei datorate de „Ucak-Lux" SRL.

Indică că articolul 861 ce se referă la termenul executării obligaţiei în alin. 2 spune că: ”(2) Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. ***Introducerea acțiunii în justiție față de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.”***

Articolul 858 alin.2) CC RM spune că «Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit» acțiune ce lipsește în comportamentul debitorului S.C. „Ucak-Lux”S.R.L., cât și a fidejusorilor: Artemiev Ivan, IDNP: *****, Artemieva Evghenia, IDNP: *****, «EMIL-AGRO» S.R.L., IDNO: 1018611000929, «COM-ELI-AGRO» S.R.L., IDNO: 1018611002808, «INCASORD» S.R.L., IDNO: 1013611001541, «EVAGROLUX» S.R.L., IDNO: 1018611003023, S.C. ”AN-SAPRIM” S.R.L, IDNO: 1007611003025.

Astfel, remarcă că soluționarea prealabilă pe cale amiabilă a litigiului a eșuat, prin faptul invocat verbal, a lipsei posibilității financiare în stingerea creanțelor de către fidejusori în termenul acordat, cât și anterior verbal.

Indică că, în temeiul art.992 din Codul civil al RM, contractul reprezintă un acord de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, acestuia fiindu-i aplicate normele de drept cu privire la actul juridic. În acest sens, potrivit art.9 CC RM care în alin.1) spune că ”Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile” şi art. 776 din Codul Civil al RM ce se referă la obligații și spune că ,, Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.”, iar în corespundere cu dispoziţiile art. 858 alin.2) CC RM «Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.». Principii ce identifică efectele actului juridic și care se regăsesc şi sunt în mod expres reglementate de legislaţia civilă în vigoare a RM.

Articolul 1628 CC RM ce se referă la felurile garanțiilor personale în alin.2 spune că ”Fidejusiunea este obligația garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată) și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată.” Obligația „Ucak-Lux” SRL în plată a devenit

scadentă la 30.09.2021.

Articolul 1636 CC RM ce se referă la obligația garantată prin fidejusiune în alin.3) spune că, „Fidejusiunea este globală dacă garantează toate obligațiile debitorului față de creditor sau obligația de a plăti soldul de debit al unui cont, fără a specifica izvorul acelor obligații.” Astfel reieșind din prevederile contractelor de fidejusiune semnate de pârâți aceștia și-au asumat asupra sa toate plățile ce pot rezulta din neexecutarea Contractului de investiție și recunoaștere a creanței cu nr.638/14/19 din 04.11.2019.

Invocă și Articolul 1639 CC RM, articol ce se referă la limitele garanției: ”(1) Garanția acoperă, în limitele sumei maxime a acesteia, dacă s-a stipulat, nu numai obligația garantată principală, dar și obligațiile accesorii ei, pe care debitorul le datorează creditorului, cum ar fi dobânzile, dobînzile de întîrziere, penalitățile și cheltuielile rezonabile de urmărire extrajudiciară a obligațiilor menționate în prezentul alineat. (2) Cheltuielile de judecată și de executare silită împotriva debitorului sînt acoperite, cu condiția că fidejusorul a fost informat despre intenția creditorului de a iniția aceste proceduri cu un termen de preaviz suficient pentru a permite fidejusorului să evite aceste cheltuieli.”

Articolul 1658 CC RM prevede răspunderea solidară față de creditor a fidejusorilor unde se spune că:” (1) În măsura în care mai mulți garanți au garantat prin fidejusiune executarea aceleiași obligații sau aceleiași părți a unei obligații sau și-au asumat prin garanție personală autonomă angajamente în același scop de garantare, fiecare garant poartă, în limitele angajamentului acelui garant față de creditor, răspundere solidară împreună cu ceilalți garanți. Această regulă se aplică și în cazul în care garanții au asumat garanția prin acte juridice separate și chiar dacă nu au cunoscut existența altor garanți. (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător în cazul în care în folosul aceluiași creditor s-au instituit atît garanții personale, cît și garanții reale. În scopul aplicării prezentei secțiuni, constituitorii garanțiilor reale se consideră garanți.”

Indică că, în lumina celor expuse, luând în considerație articolele Codului civil invocate mai sus, având în vedere faptul că, raportul juridic dedus judecății este guvernat de clauzele contractului nominalizat de investiție cu nr.638/14/19 din 04.11.2019, contractele de fidejusiune cu nr.402/21/20 din 20.10.2020, nr.209/21/21 din 22.03.2021, nr.197/21/21 din 19.03.2021, nr.421/21/20 din 28.10.2020, nr.211/21/21 din 22.03.2021, nr.412/21/20 din 23.10.2020, prevederile Codului Civil care reglementează executarea obligațiilor, Capitolul XX a Codului

Civil privind fidejusiunea și alte garanții personale, art. 55, 56, 166, 167, Cod de Procedură Civilă a Republicii Moldova, cât și faptul că Reclamantul întrunind în prezenta acțiune toate exigențele legale în acest sens, pentru admiterea cererii spre examinare, **solicită**: a pronunța o Hotărâre judecătorească privind încasarea solidară de la pârâții fidejusori dn. Artemiev Ivan IDNP: *****, dna. Artemieva Evghenia IDNP: *****, «EMIL-AGRO»S.R.L. IDNO:1018611000929, «COM-ELI-AGRO» S.R.L. IDNO:1018611002808, «INCASORD»S.R.L. IDNO:1013611001541, «EVAGROLUX» S.R.L. IDNO:1018611003023, S.C."AN-SAPRIM"S.R.L IDNO:1007611003025 în beneficiul "Crist-Valg" SRL IDNO: 1002605000761 suma datorată în plată în mărime de 7.087.931,78 MDL ca sumă de bază și 595.386,12 MDL penalități calculate; a încasa din contul pârâților proporțional cheltuielile de judecată, formate din taxa de stat achitată în mărime de 50.000 lei.

2. <u>Soluţia instanţei de fond:</u>

Prin hotărârea judecătoriei Comrat sediul central din 05 mai 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamantului „Crist-Valg" S.R.L., Miliuhin Valeriu către Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO" S.R.L., „COM-ELI-AGRO" S.R.L., „INCASORD" S.R.L., „EVAGROLUX" S.R.L., S.C. „ANSAPRIM" S.R.L., intervenientul S.C. „UCAK-LUX" S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Artemiev Ivan (IDNP *****), Artemieva Evghenia (IDNP *****), „EMIL-AGRO" S.R.L. (IDNO 1018611000929), „COM-ELI-AGRO" S.R.L. (IDNO 1018611002808), „INCASORD" S.R.L. (IDNO 1013611001541), „EVAGROLUX" S.R.L. (IDNO 1018611003023), în beneficiul „Crist-Valg" S.R.L., (IDNO 1002605000761) suma de 6 763 958 (șase milioane șapte sute șaizeci și trei mii nouă sute cincizeci și opt) lei 78 bani cu titlu de datorie, suma de 595 386 (cinci sute nouăzeci și cinci mii trei sute optzeci și șase) lei 12 bani cu titlu de penalitate și suma de 50 000 (cincizeci mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii.

În rest, pretențiile reclamantului „Crist-Valg" S.R.L. se resping - ca fiind neîntemeiate. (f.d.164, 166-177, vol. II)

3. <u>Solicitarea apelantului:</u>

La data de 19 mai 2025, avocatul Cociu Mihail în interesele pârâţilor Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „COM-ELI-AGRO" S.R.L., „INCASORD"

S.R.L., „EVAGROLUX” S.R.L. a declarat cerere de apel nemotivată, iar la data de **18 septembrie 2025** cerere de apel motivată, împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat sediul central din 05 mai 2025, solicitând admiterea cererii de apel, anularea încheierii Judecătoriei Comrat din 19 ianuarie 2023 privind anularea încheierii din 15.12.2022 de lăsare fără examinare a cererii de chemare în judecată depuse de SRL „Crist-Valg”, casarea hotărârii din 05 mai 2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:

cererea de chemare în judecată a SRL „Crist-Valg” împotriva lui Artiemiev Ivan, Artiemieva Evghenia, SRL „Emil-Agro”, SRL „Com-Eli-Agro”, SRL „Incasord”, SRL „Evagrolux”, SRL „An-Saprim” să fie respinsă ca neîntemeiată, sau a fi lăsată fără examinare. (f.d. 165, vol. I, 21-22, vol. III)

În motivarea cererii de apel a indicat apelantul că, la pronunțarea hotărârii în prezenta cauză, instanța de judecată nu a aplicat dispozițiile art. 1636 alin. (3) Cod civil al RM, a interpretat eronat dispozițiile art. 1637 alin. (3) Cod civil al RM, ceea ce a condus la adoptarea unei hotărâri ilegale privind încasarea datoriei SRL „Ucak-Lux” de la garanți.

Invocă că problema juridică principală ce urmează a fi soluționată la pronunțarea hotărârii în prezenta cauză este dacă garanția asumată de către pârâții Artiemieva Evghenia și alții are caracter universal.

Descriind prevederile art. 1636 alin. (3) Cod civil, remarcă că reclamantul, ca temei de fapt pentru încasarea datoriei de la pârâta Artiemieva Evghenia, a prezentat instanței contractul de fidejusiune nr. 653/21/19 din 04.11.2019.

Din punctele 1.1 și 1.1.1 ale contractului de fidejusiune din 04.11.2019 rezultă că temeiul obligațiilor de garanție îl constituie contractul de investiții și recunoaștere a datoriei nr. 638/14/19 din 04.11.2019, deci sursa obligațiilor este indicată. La momentul încheierii contractului de garanție, datoria debitorului față de creditor era de 5.770.843,59 lei.

Astfel, la data semnării contractului de fidejusiune, Artiemieva Evghenia a fost informată despre existența datoriei SRL „Ucak-Lux” față de SRL „Crist-Valg” în sumă de 5.770.843,59 lei.

Remarcă că aceasta reiese și din punctul 1.4 al contractului de fidejusiune nr. 653/21/19 din 04.11.2019, conform căruia Artiemieva E. a fost familiarizată cu contractul de investiții și recunoaștere a datoriei nr. 638/14/19 din 04.11.2019.

Ulterior, la 02.10.2020, între SRL „Crist-Valg” și SRL „Ucak-Lux” a fost semnat actul adițional nr. 1 la contractul de investiții și recunoaștere a datoriei nr.

638/14/19 din 04.11.2019, prin care au fost majorate obligațiile SRL „Ucak-Lux” față de SRL „Crist-Valg”.

Artiemieva E. nu a fost informată despre actul adițional nr. 1 la contractul de investiții și recunoaștere a datoriei nr. 638/14/19 din 04.11.2019 și nu a avut cunoștință despre majorarea obligațiilor SRL „Ucak-Lux”, motiv pentru care lipsesc temeiurile legale pentru încasarea de la Artiemieva E., în calitate de garant, a mijloacelor bănești aferente obligațiilor majorate.

Descrie că, potrivit art. 1637 alin. (3) Cod civil al RM, convenţia dintre creditor şi debitor de a accelera scadenţa obligaţiei garantate sau de a face obligaţia mai oneroasă prin modificarea condiţiilor în care se datorează executarea ei, sau de a majora suma ei nu afectează obligaţia fidejusorului dacă acea convenţie s-a încheiat după momentul asumării fidejusiunii.

Articolul 1664 alin. (1) Cod civil al RM prevede că, Dacă nu s-a stipulat o sumă maximă a fidejusiunii, indiferent că este o fidejusiune globală sau nu, se consideră că obligaţia fidejusorului este limitată la suma maximă a obligaţiei garantate principale la data asumării fidejusiunii. În speță, aceasta este de 5.770.843,59 lei.

Remarcă că contractul de garanție cu Artiemieva E. a fost semnat la 04.11.2019, iar actul adițional între debitorul SRL „Ucak-Lux” și SRL „Crist-Valg” privind majorarea obligațiilor a fost semnat ulterior, astfel încât nu poate afecta și nu poate majora obligațiile Artiemievei E., existente la debitor la data de 04.11.2019.

Indică că conform art. 875 alin. (4) lit. a) Cod civil al RM, dacă nici debitorul şi nici creditorul nu indică imputaţia conform dispoziţiilor corespunzătoare ale alin.(1)-(3), executarea se impută asupra obligaţiei care este scadentă sau care a ajuns prima la scadenţă.

Atrage atenţia că potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL „Ucak-Lux” și SRL „Crist-Valg” pentru perioada 01.01.2021 – 09.11.2021, debitorul a livrat produse agricole în valoare totală de 13.317.247,7 lei (vol. 1, f.d. 116-117) în contul stingerii datoriei.

Având în vedere că nici SRL „Crist-Valg”, nici SRL „Ucak-Lux” nu au indicat ce obligații au fost stinse, se consideră că în primul rând au fost stinse obligațiile existente la 04.11.2019 în cuantum de 5.770.843,59 lei.

Astfel, consideră că au fost stinse obligațiile SRL „Ucak-Lux” față de SRL „Crist-Valg”, pentru care Artiemieva E. și-a asumat răspunderea prin contractul de

fidejusiune nr. 653/21/19 din 04.11.2019, iar în consecință susţine că, odată cu încetarea obligației principale, fidejusiunea a încetat.

Invocă că aceeași concluzie se aplică și contractelor de garanție încheiate cu Artiemiev Ivan la 20.10.2020 pentru suma de 14.105.117,48 lei, din care 13.317.247,7 lei au fost stinse de debitor, cu SRL „Incasord" la 28.10.2020 pentru suma de 14.105.117,48 lei, din care 13.317.247,7 lei au fost stinse, și altele.

Descriind prevederile art. 359 alin. (2) Cod de procedură civilă, indică că la 15 decembrie 2022, Judecătoria Comrat a pronunțat o încheiere de lăsare fără examinare a cererii SRL „Crist-Valg" împotriva lui Artiemiev Ivan, Artiemieva Evghenia, SRL „Emil-Agro", SRL „Com-Eli-Agro", SRL „Incasord", SRL „Evagrolux", SRL „An-Saprim" privind încasarea sumei de 6.763.958,78 lei, penalități de 595.386,12 lei și 50.000 lei cheltuieli de judecată, motivat de neprezentarea reclamantului, conform art. 267 lit. g) CPC RM (vol. 1, f. 196).

La 11 ianuarie 2023, reprezentantul reclamantului, Miliuhin V., a depus la Judecătoria Comrat o cerere de anulare a încheierii din 15.12.2022, motivând că nu a putut participa la ședința de la Comrat întrucât la aceeași dată participa la o ședință a Judecătoriei Bălți (vol. 1, f. 211).

La 19 ianuarie 2023, Judecătoria Comrat a pronunțat o încheiere prin care a admis cererea reprezentantului reclamantului Miliuhin V. și a anulat încheierea din 15.12.2022 privind lăsarea fără examinare a cererii SRL „Crist-Valg" (vol. 1, f. 225-226).

Consideră că Încheierea Judecătoriei Comrat din 19.01.2023 a fost pronunțată ilegal și urmează a fi anulată din următoarele motive.

Invocă că, din conținutul cererii reprezentantului reclamantului din 11.01.2023 privind anularea încheierii de lăsare a cererii fără examinare, rezultă că acesta nu contestă faptul că reclamantul a fost citat pentru ședința din 15.12.2022.

Or, anterior până la 15.12.2022, reprezentantul reclamantului a participat la toate ședințele de judecată și a fost citat corespunzător.

Descriind prevederile art. art. 102 alin. (4^1) și 268 alin. (4) CPC indică că din conținutul normei rezultă că pentru anularea încheierii sunt necesare două condiții cumulative:

1. prezentarea dovezilor care confirmă temeinicia motivelor neprezentării;
2. imposibilitatea informării instanței despre acestea.

Susţine că partea reclamantă nu a prezentat nici dovezi privind imposibilitatea

de a se prezenta la Judecătoria Comrat la 15.12.2022, ora 14:30, nici dovezi privind imposibilitatea de a informa instanța.

Ca dovadă a imposibilității de a se prezenta, reprezentantul reclamantului a depus citația la Judecătoria Bălți pentru aceeași dată, dar nu a prezentat dovezi că a participat efectiv la ședința din Bălți. Atrage atenţia că la cererea din 11.01.2023 a fost anexată doar partea dispozitivă a hotărârii Judecătoriei Bălți din 15.12.2022 privind refuzul cererii lichidatorului SRL „Alexmax-Nord", fără mențiunea prezenței lui Miliuhin V.

De asemenea, nu au fost prezentate dovezi privind imposibilitatea informării instanței Comrat. Reprezentantul reclamantului a afirmat că a participat la ședința din Bălți, însă starea sa de sănătate îi permitea să informeze Judecătoria Comrat fie prin telefonogramă, fie prin transmiterea unei cereri pe e-mail.

În aceste condiții, consideră că anularea de către instanță a încheierii din 15.12.2022 privind lăsarea cererii fără examinare este nelegală, la fel ca și pronunțarea ulterioară a hotărârii în prezenta cauză.

La data de 02 septembrie 2025 cauza a parvenit pentru judecare la Curtea de Apel Sud sediul Comrat (f.d.1, vol. III).

La data de 16 octombrie 2025 reprezentantul intimatului „Crist-Valg" S.R.L. – Miliuhin Valeriu, înaintează referinţă la cererea de apel prin care solicită, respingerea cererii de apel ca nefondată.

În susţinerea referinţei reprezentantul intimatului argumentează că, motivele și chestiunile înaintate de Avocatul Cociu Mihail reprezentant al pârâților, înaintate spre soluționare instanței de apel, le consideră că sunt pur formale, subiective şi nu-și găsesc confirmare pe fapte, întemeiată pe aprecierea eronată a probelor prezentate de „Crist-Valg" SRL și a normelor de drept invocate.

Or, consideră critic faptul invocării de către Apelant că, instanța de judecată în urma examinării acțiunii și probelor prezentate, greșit a interpretat normele de drept material și nu a aplicat normele ce urma să le aplice, după părerea apelanților, dar a aplicat norme ce nu urmau a fi aplicate. Încât privind argumentul avocatului că (tradus): "*La pronunțarea hotărârii în prezenta cauză, instanța ie judecată nu a aplicat dispozițiile art. 1636 alin. (3) din Codul Civil al Republicii Moldova și a interpretat eronat dispozițiile art. 1637 alin. (3) din același cod, ceea ce-a dus la emiterea unei hotărâri ilegale privind încasarea datoriei de la garanții societății S.R.L. „UCAK-LUX".*

Întrebarea juridică principală care urmează să fie soluționată în cadrul

acestei cauze este iacă garanția oferită de pârâții Artemieva Evghenia și ceilalți este una universală.

Potrivit dispozițiilor art. 1636 alin. (3) din Codul Civil al Republicii Moldova, ***garanția este considerată universală dacă aceasta prevede garantarea executării tuturor obligațiilor debitorului față de creditor*** *sau a obligației de achitare a datoriei din cont fără indicarea sursei acestor obligatii." Limitarea de către apelant la stipulația art. 1636 alin. (3) "a obligației de schițare a datoriei din cont fără indicarea sursei acestor obligații. " fără a lua în considerare prevederile alin.1 și 2 cât și faptul spus în alin.3 că, "garanția este considerată universală dacă aceasta prevede garantarea executării tuturor obligațiilor debitorului față de creditor*".

Remarcă că conform contractelor de fidejusiune semnate de către fidejusorii Artemiev Ivan cu nr. 402/21/20 din 20.10.2020, Artemieva Evghenia cu nr.653/21/19 din 04/11.2019, „COM-ELI-AGRO" S.R.L. cu nr.197/21/21 din 19.03.2021, „INCASORD»S.R.L. cu nr.421/21/20 din 28.10.2020, «EVAGROLUX»S.R.L. cu nr.211/21/21 din 22.03.2021, S.C.fAN-SAPRIM"S.R.L. cu nr.646/21/19 din 04.11.2019 și «EMIL-AGRO»S.R.L. cu nr.209/21/21 din 22.03.2021, în pct. 1.1.1. de către părți pe fiecare contract s-a stabilit că pe lângă suma stabilită la data încheierii contractului fidejusorul garantează și stingerea *''plus: valoarea completată prin acordarea către Debitor de către Creditor suplimentar la solicitarea Debitorului a materialului semincer, produselor de uz fitosanitar, fertilizanți, mijloace bănești etc., dobândă aferentă, sancțiunile calculate pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor de rambursare, orice cheltuieli achitate și/sau suportate de Creditor pe contractul de investiție și recunoaștere a creanței cu № 638/14/19 din 04.11.2019 ..." cât și pe contractele încheiate la zi, conform contractelor de fidejusiune.* Indică că, în sensul dat, pentru recuperarea datoriilor Crist-Valg SRL, a fost nevoit suplimentar, la solicitarea Debitorului Ucak - Lux SRL, în scopul menținerii activității debitorului, prin acte, contracte de cesiuni pe creanțe, contracte de vânzare Cumpărare - săi acorde materialul semincer, produselor de uz fitosanitar, fertilizanți, mijloace băbești etc. Obligații ale Ucak - Lux SRL formate ulterior semnării contractelor de fidejusiune, încât anticipat ne putându-se indica în contractele de fidejusiune sursa acestor obligații, dar per general indicându-se ''plus: valoarea completată prin acordarea către Debitor de către Creditor suplimentar la solicitarea Debitorului a materialului semincer, produselor de uz

fitosanitar, fertilizanți, mijloace bănești etc., dobânda aferentă, sancțiunile calculate pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor de rambursare", cât și orice cheltuieli achitate și/sau suportate de Creditor pe contractul de investiție și recunoaștere a creanței cu № 638/14/19 din 04.11.2019.

Referitor la fidejusorul Artemieva Evghenia menționează că, cea din urmă anticipat semnării contractului cu nr.653/21/19 din 04.11.2019 a înaintat și cererea sa din 01.11.2019, privind acordarea fidejusiunii pentru suma de 5770843,59 MDL. inclusiv și pentru investițiile ce urmează a fi efectuată în anul 2020, **cerere anexată la materialele dosarului.**

Descrie că conform datelor de evidență contabilă până la data de 09.11.2021 S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. datorează „Crist-Valg" S.R.L, suma de 7.087.931,78MDL, sumă restantă din datoria totală reeșalonată pe Tranzacția №1 din 01.10.2020 încheiată în rezultatul negocierilor repetate în temeiul art. 1917, 1920, 1924, 1925 din Codul Civil RM privind recunoașterea creanței și etapelor de stingere a acesteia pe contractul № 638/14/19 din 04.11.2019, aici având în vedere că, pe parcursul anului 2021 ca urmare a susținerii activității S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. de către „Crist- Valg" S.R.L, prin contractele semnate pe bunuri și servicii acordate în 2021 în valoare de 7.852.948,76 MDL, S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. a stins din nou doar o parte din datoriile existente, încât toate practic având termenul scadent în plată la 30.09.2021.

Remarcă că la data scadenței 30.09.2021 datoria S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. față de „Crist-Valg" SRL nu a fost stinsă în totalmente. Restanță pe contractul cu nr.638/14/19 din 04.11.2019 rămânând suma de 7.087.931,78 MDL. Părțile repetat au revenit în negocieri asupra datoriei existente a S.C. „Ucak- Lux" S.R.L. față de „Crist-Valg" SRL, însă un careva rezultat până în luna noiembrie 2021, în stingerea sumei datorate de ultima, în termenul acordat nu a fost obținui. Astfel, pe lângă cele relatate în cererea de chemare în judecată, susține și cele ce urmează.

Indică că în acea perioadă, repetat s-a constatat faptul că, debitorul S.C. „Ucak-Lux" S.R.L. nu-și executa obligațiile, atât și notificările prin telefon privind plata datorată și termenii acordați, ca, în final, „CRIST-VALG" S.R.L. să fie nevoită a se adresa cu cererea sa către instanța de judecată.

Astfel, la data de 13.01.2022 fiecărui fidejusor nominalizat i s-a înaintat cererea de executare, privind stingerea creanței datorate de „Ucak-Lux" S.R.L., conform art. 3.1. din contractul de fidejusiune a fiecăruia. Încât, soluționarea prealabilă pe cale amiabilă a litigiului a eșuat, prin faptul invocat verbal, a lipsei

posibilității financiare în stingerea creanțelor de către fidejusori.

Prin cererile de executare înaintate cu № 13 din 13.01.2022 pentru „Com-eli-agro” SRL, № 14 din 13.01.2022 pentru Artemiev Ivan, № 15 din 13.01.2022 pentru „Emil-Agro” SRL, № 16 din 13.01.2022 pentru „Incasord” SRL, № 17 din 13.01.2022 pentru Artemieva Evghenia, № 18 din 13.01.2021 pentru „An-Saprim” SRL, № 19 din 13.01.2022 pentru „Evagrolux” SRL, s-a solicitat fidejusorilor ca în decurs de 5 zile să întreprindă măsuri în stingerea creanței datorată de bază și 595.386,12 MDL penalități calculate. Solicitări ignorate, rămase fără acțiuni de stingere a creanței datorate, contractate.

Indică că, luând în considerație Contractele de Fidejusiune, prin care fidejusorii garantează personal executarea în cazul neachitării datoriei de producătorul-debitor, cât și acel fapt că atunci se discuta cu dl. Artemiev Ivan privind stingerea datoriilor, consideră că administratorii întreprinderilor fidejusori erau în cunoștință reală a faptului de neachitare a sumei restante de către „Ucak-Lux” SRL, mai mult ca atât și despre faptul existenței cererii depuse de Societatea Comercială UCAK- LUX S.R.L, la Judecătoria Comrat despre Intentarea procesului de insolvabilitate asupra sa.

Astfel, susţine că fidejusorii pârâți, prin contractele de fidejusiune mai sus nominalizate s-au obligat față de creditorul Crist-Valg SRL să execute obligația debitorului „Ucak-Lux” SRL, în cazul în care ultimul nu execută obligația, iar Crist-Valg SRL expediind pretenții debitorilor fidejusori, pârâți, a avut drept scop să aducă la conformare contractuală, cât și întru obținerea restanței datorate, cu impunerii fidejusorilor la respectarea disciplinei contractuale, acțiuni de încasare a datoriei pe cale amiabilă care nu s-au soldat cu rezultate de încasare a sumei datorate de ”Ucak-Lux” SRL.

De asemenea, remarcă că având în vedere faptul că în cadrul procedurii de insolvabilitate a fidejusorului SRL „An-Saprim” (IDNO: 1007611003025) examinat la Judecătoria Comrat sediul central, dosar 2c-06/2022 (PIGD 2-22009836-23~2c-24012022), judecător Denis Guțu, creanța garantată prin fidejusiune a fost validată și au avut loc acțiuni în stingerea în parte a unei sume de 323.973 MDL în data de 01.10.2024, din creanța validată datorată de fidejusorul SRL „An-Saprim” (IDNO:1007611003025) pentru S.C. „UCAK-LUX” S.R.L. (IDNO: 1007611003793), s-a intervenit cu o cerere în concretizarea pretențiilor din acțiune - prin diminuarea pretențiilor față de pârâți la suma de bază restantă de 6 763 958,78 MDL din cea solicitată anterior de 7.087.931,78 MDL drept urmare a

plății efectuate de SRL „An-Saprim” (IDNO:10076) 1003025) în sumă de 323.973 MDL la data de 01.10.2024. De asemenea în cauza dată s-a înaintat și cererea privind încetarea procesului în partea S.R.L. „An-Saprim” (IDNO:1007611003025) reieșind din prevederile art.265 lit.b) ori creanța garantată prin fidejusiunea SRL „An-Saprim” (IDNO: 1007611003025) a fost validată în dosarul menționat mai sus cu nr. 2c-06/2022 (PIGD 2- 22009836-23-2c-24012022), spre plată. ’ |

Indică că articolul 861 ce se referă la termenul executării obligației în alin. 2 spune că:

”(2) Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. ***Introducerea acțiunii în justiție față de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului. ”***

Articolul 858 alin.2) CCRM spune că „Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit”, acțiune ce a lipsit în comportamentul debitorului S.C. „Ucak-Lux” S.R.L., cât și a fidejusorilor: Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO” S.R.L, „COM-ELI-AGRO” S.R.L., „INCASORD” S.R.L., „EVAGROLUX”S.R.L. şi SRL „An-Saprim”.

Astfel susţine că, soluționarea prealabilă pe cale amiabilă a litigiului a eșuat, prin faptul invocat verbal, a lipsei posibilității financiare în stingerea creanțelor de către fidejusori în termenul acordat, cât și anterior verbal.

Referitor la contestarea încheierii din 19.01.2023 pronunțată de către Judecătoria Comrat în dosarul № 2c-06/2022, prin cererea de apel a Avocatului Cociu Mihail, reprezentant al pârâților Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „COM-ELI-AGRO” S.R.L., „INCASORD” S.R.L., „EVAGROLUX” S.R.L., S.C. „AN-SAPRIM” S.R.L., asupra Hotărârii pronunțate de Judecătoria Comrat în dosarul № 2c-06/2022 din 05.05.2025, o consideră în totalmente nefondată, pur formal în acțiune.

Indică că conform situației în data de 21.06.2022 s-a stabilit următoarea ședință pentru data de 05.10.2022 ora 13:30. La data de 05.10.2022, ședința de judecată nu a avut loc deși reprezentantul „Crist-Valg” SRL era în posibilitate de a fi prezent pentru susținerea acțiunii în continuare, inclusiv cu prezentarea actelor solicitate de instanță, însă prin apel telefonic din partea instanței, s-a stabilit faptul că, ședința dată nu v-a avea loc pe motiv că judecătorul este bolnav.

Drept rezultat, la data de 15.12.2022, în cadrul Judecătoriei Comrat Sediul Central în dosarul: 2c-06/2022, (PIGD: 2-22009836-23-2c-24012022) se pronunță încheierea din 15.12.2022, cu dispozitivul de a scoate de pe rol cererea „Crist-Valg" SRL față de pârâții Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO" S.R.L., „COM-ELI-AGRO" S.R.L., „INCASORD" S.R.L, „EVAGROLUX" S.R.L., S.C. „AN-SAPRIM" S.R.L și intervenientului accesoriu S.C. „UCAK-LUX" S.R.L.

Cu încheierea Judecătoriei Comrat Sediul Central în dosarul: 2c-06/2022, (PIGD: 2-22009836-23-2c-24012022) pronunțată în ziua de 15.12.2022, Judecător: Mariana Hanganu, „Crist-Valg" SRL, a făcut cunoștință la data de 27.12.2022 când a recepționat-o prin intermediul oficiului poștal. Prin, urmare, în lipsa citării, „Crist-Valg" SRL nu a fost de acord, or Crist-Valg SRL la zi se afla în imposibilitate de a-și exercita dreptul privind apărarea intereselor sale și accesul liber la justiție, prevăzut de Constituția Republicii Moldova și CEDO, prezentând instanței motivele pe situație, încât neacceptarea lor se va considera o încălcare a art. 6§1 din J CEDO (Hiro Balani vs. Spania).

Mai mult ca atât menţionează că, în conformitate cu art. 267 lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol doar după a doua citare în cazul în care părțile citate legal nu s-au prezentat și nici nu au solicitat examinarea cauzei în absența lor.

Corespunzător prevederilor art.5 alin. 1), 2) CPC, „(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare." Art.20 alin. 1), 2) Constituția RM, "(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție."

Prin urmare indică că, formarea propriei convingeri a judecătorului printr-o muncă de reflecție și de conștiință constituie suportul rațional al demersului judiciar pentru Soluționarea faptelor, drept garanție a unui proces echitabil și în concordanță cu dispozițiile art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, consideră că Judecătoria Comrat Sediul Central în dosarul: 2c-06/2022, (PIGD: 2-22009836-23-2c-24012022) întemeiat a pronunțat

încheierea din 19.01.2023 în dosarul № 2c-06/2022 în asigurarea apărării drepturilor încălcate de pârâţi privind plăţile datorate.

În contextul celor expuse, consideră complet elucubrantă solicitarea bazată pe un

formalism excesiv a apelantului Avocatul Cociu Mihail, reprezentant a pârâților și a argumentelor prezentate, pentru care urmează să fie respinse.

4. **<u>Argumentele participanţilor invocate în şedinţa de judecată.</u>**

În şedinţa de judecată a instanței de apel reprezentantul apelanţilor/pârâţilor Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO" S.R.L., „COM-ELI-AGRO" S.R.L., „INCASORD" S.R.L., „EVAGROLUX" S.R.L., S.C. „ANSAPRIM" S.R.L. – avocatul Cociu Mihail, a susţinut pe deplin cererea de apel formulată de el în forma și conţinutul înaintat, şi solicită admiterea acestuia.

Menționează că, în referința la cererea de apel, reprezentantul reclamantului face trimitere la un articol de lege care nu are legătură cu temeiurile emiterii încheierii contestate. Încheierea atacată a fost emisă în legătură cu neprezentarea reclamantului, legal citat cu privire la data, ora și locul ședinței de judecată, în lipsa unei cereri de amânare a examinării cauzei. În referință însă sunt invocate prevederi ce țin de neprezentarea repetată a părților, ceea ce nu corespunde circumstanțelor cauzei date.

Susține argumentele apelului potrivit cărora instanța de fond nu avea temeiuri pentru anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol, deoarece reclamantul nu a prezentat dovezi privind caracterul întemeiat al motivelor neprezentării, precum și dovezi privind imposibilitatea de a informa instanța despre imposibilitatea prezentării la ședința de judecată.

Consideră, de asemenea, ilegală încasarea datoriei de la Artemieva Evghenia și Artemiev Ivan în sumă de 6 700 000 lei, or fidejusiunea persoanelor fizice în raport cu subiecții activității de întreprinzător are un caracter special și se deosebește de obligațiile participanților profesioniști la circuitul civil în sensul articolului 3 din Codul civil.

Invocă că răspunderea fidejusorului–consumator este limitată la suma maximă a datoriei existente la momentul semnării contractului de fidejusiune. Clauzele contractuale care contravin acestei reguli sunt nule, potrivit articolului 1662 alin. (4) din Codul civil. Legea indică expres nulitatea acestora. Prin urmare, argumentele reprezentantului reclamantului privind posibilitatea extinderii

fidejusiunii asupra altor datorii viitoare sunt neîntemeiate, iar clauzele respective ale contractului nu sunt aplicabile.

Consideră neîntemeiate și susținerile reclamantului privind modul de stingere a datoriei la livrarea produselor. Or, ordinea compensării și stingerii obligațiilor este clar stabilită prin contract şi se aplică principiul proporționalității, nu al echivalenței -acestea sunt categorii juridice diferite. Proporționalitatea presupune repartizarea plăților în raport procentual între obligațiile existente.

Remarcă că potrivit actului de reconciliere prezentat de reclamant în instanța de fond pentru perioada 1 ianuarie – 9 noiembrie 2021, la data de 24 iulie 2021 datoria constituia 19 707 517 lei. Din această sumă, datoria aferentă obligației din 4 noiembrie 2019 era de 14 105 117 lei, adică 71,46% din suma totală a datoriei.

Conform contractului de vânzare-cumpărare din 12 iulie 2021 a fost livrată marfă în sumă de 13 317 347 lei. Ținând cont de principiul proporționalității, în contul stingerii datoriei aferente obligației din 4 noiembrie 2019 au fost direcționați 9 516 500 lei (71,46% din suma livrării).

Astfel, susţine că valoarea fidejusiunii asumate de Artemieva Evghenia constituia 5 770 000 lei. Astfel, această sumă a fost stinsă integral, iar obligația fidejusorului a încetat. În consecință, instanța nu avea temeiuri legale pentru a încasa de la aceasta datoria în mărime de 6 673 000 lei.

Invocă că norme juridice similare urmează a fi aplicate și în privința lui Artemiev Ivan, cu diferențe doar în volumul fidejusiunii asumate și în cuantumul datoriei efectiv stinse.

Solicită admiterea integrală a cererii de apel.

În şedinţa de judecată a instanței de apel reprezentantul intimatului/reclamantului „Crist-Valg" S.R.L. – Miliuhin Valeriu, a solicitat respingerea cererii de apel, susţinând pe deplin referinţa înaintată la cererea de apel.

În şedinţa de judecată a instanței de apel intervenientul accesoriu S.C. „UCAK-LUX" S.R.L., fiind legal citaţi nu s-au prezentat.

Potrivit prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

Astfel, Completul de judecată, luând în considerație norma supra invocată și faptul că participanţii legal citaţi, în şedinţa instanţei de apel nu s-au prezentat, a

considerat necesar de a examina cauza în lipsa acestora.

5. <u>Aprecierea instanței de apel.</u>

Examinând materialele pricinii şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse în scris, respectând limitele judecării apelului inserate la art. 373 Cod de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părţilor de a dovedi circumstanţele pe care le invocă drept temei a obiecţiilor sale, Completul de judecată concluzionează că apelul declarat de către reprezentantul pârâţilor Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO" S.R.L., „COM-ELI-AGRO" S.R.L., „INCASORD" S.R.L., „EVAGROLUX" S.R.L., S.C. „ANSAPRIM" S.R.L. – avocatul Cociu Mihail, urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Comrat sediul central din 05 mai 2025.

Potrivit prevederilor art. 373 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă*.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art. 117 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

Conform art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform prevederilor art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură Civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Astfel, Completul de judecată reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea

admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Instanţa de apel consideră legală și corectă soluția instanței de fond cu privire la admiterea parţială a acţiunii pe următoarele motive.

Din materialul probator rezultă că obiectul acțiunii îl constituie răspunderea subsidiară a pârâților Artemiev Ivan, Artiomieva Evghenia, „EMIL-AGRO” S.R.L., „COM-ELI-AGRO” S.R.L., „INCASORD” S.R.L., „EVAGROLUX” S.R.L., S.C. „ANSAPRIM” S.R.L., în calitate de fidejusori ai datoriei S.C. „UCAK-LUX” S.R.L. față de reclamantul „Crist-Valg” S.R.L.

Referitor la suma datoriei, completul de judecată atestă că acest cuantum nu este contestat de nici o parte în proces, în consecinţă instanţa de apel nu va examina și nu se va expune asupra cuantumului datoriei dispusă spre încasare.

Din cererea de apel, rezultă că avocatul Cociu Mihail în interesele pârâţilor contestă în parte răspunderea subsidiară în calitate de fidejusori a părţilor pârâte la datoria formată de intervenientul accesoriu S.C. „UCAK-LUX” S.R.L. (în proces de insolvabilitate) faţă de creditorul „Crist-Valg” S.R.L., invocând lipsa temeiurilor de drept privind încasarea datoriei, ca fiind formată în afara contractelor de fidejusiune.

Astfel apelantul invocă că datoriile intervenientului accesoriu S.C. „UCAK-LUX” S.R.L. (în proces de insolvabilitate), faţă de creditorul „Crist-Valg” S.R.L., în sumă de 6.763.958,12 lei, nu pot fi imputabile pârâţilor, or, datoriile garantate de pârâţi conform contractelor de fidejusiune au fost stinse în procesul de activitate a intervenientului accesoriu S.C. „UCAK-LUX” S.R.L. (în proces de insolvabilitate), iar noile datorii, formate ulterior încheierii contractelor de fidejusiune, nu au fost garantate prin contractele de fidejusiune obiect al litigiului.

Potrivit art. 1628 alin. (2) Cod civil *Fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată*.

Conform art. 1636 Cod civil *(1) Obligaţia garantată prin fidejusiune poate fi prezentă sau viitoare, pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prin fidejusiune se poate garanta şi obligaţia altui fidejusor. (2) Dacă fidejusiunea s-a asumat înainte de încheierea contractului sau a altui act juridic din care rezultă obligaţia garantată, ea produce efecte din momentul încheierii acelui contract sau act. (3)* ***Fidejusiunea este globală dacă garantează toate obligaţiile debitorului faţă de creditor*** *sau obligaţia de a plăti soldul de debit al unui cont, fără a specifica*

izvorul acelor obligaţii.

În temeiul art. 1639 Cod civil *(1) Garanţia acoperă, în limitele sumei maxime a acesteia, dacă s-a stipulat, nu numai obligaţia garantată principală, dar şi obligaţiile accesorii ei, pe care debitorul le datorează creditorului, cum ar fi dobînzile, dobînzile de întîrziere, penalităţile şi cheltuielile rezonabile de urmărire extrajudiciară a obligaţiilor menţionate în prezentul alineat. (2) Cheltuielile de judecată şi de executare silită împotriva debitorului sînt acoperite, cu condiţia că fidejusorul a fost informat despre intenţia creditorului de a iniţia aceste proceduri cu un termen de preaviz suficient pentru a permite fidejusorului să evite aceste cheltuieli. (3) Garanţia globală acoperă doar obligaţiile rezultate din contractele încheiate între debitor şi creditor.*

Din prevederile contractelor de fidejusiune încheiate între reclamantul „Crist-Valg" S.R.L. și pârâţii ***Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO" S.R.L., „COM-ELI-AGRO" S.R.L., „INCASORD" S.R.L., „EVAGROLUX" S.R.L., S.C. „ANSAPRIM" S.R.L.***, după cum urmează: Artemiev Ivan, IDNP: *****, contract nr.402/21/20 din 20.10.2020; Artemieva Evghenia, IDNP:*****, contract nr.653/21/19 din 04.11.2019; «EMIL-AGRO» S.R.L., IDNO:1018611000929, contract nr.209/21/21 din 22.03.2021; «COM-ELI-AGRO» S.R.L., IDNO:1018611002808, contract nr.197/21/21 din 19.03.2021; «INCASORD» S.R.L., IDNO:1013611001541, contract nr.421/21/20 din 28.10.2020; «EVAGROLUX» S.R.L., IDNO:1018611003023, contract nr.211/21/21 din 22.03.2021; S.C."AN-SAPRIM" S.R.L, IDNO:1007611003025, contract nr.646/21/19 din 04.11.2019, și anume în conformitate cu punctul 1.2. din contractele menționate, pârâţii în claitate de fidejusori s-au obligat să execute integral obligaţiile Debitorului, „Ucak-Lux" SRL rezultate sau ce vor rezulta din Contractul de investiție și recunoaștere a creanței cu nr.638/14/19 din 04.11.2019 până la suma maximă, care includ restituirea Sumei investite acordate în mărimea nerambursată, achitarea dobânzii aferente, sancţiunilor calculate pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligaţiunilor de rambursare a investițiilor şi de plată a dobânzii, recuperarea a orice cheltuieli achitate şi/sau suportate de reclamant în legătură cu urmărirea silită a datoriilor rezultate din contractul de investiție, precum şi recuperarea a orice prejudicii cauzate şi cheltuieli de judecată aferente suportate de către "Crist-Valg" SRL, inclusiv dar fără a se limita la prejudicii şi cheltuieli suportate în urma anulării, încetării, modificării şi suspendării Contractului de investiție. Obligația menționată, asumată

asupra sa de către fidejusori, fiind cu titlu gratuit, sub rezerva obţinerii beneficiului prin subrogare conform art. 3.2. din contractul de fidejusiune a fiecăruia.

Este de remarcat că părţile în pct. 1.1.1. al contractelor de fidejusiune au prevăzut că fidejusorul garantează suma maximă ... (*fiecare contract are stipulată suma garanţiei de bază*), *''plus: valoarea completată prin acordarea către Debitor de către Creditor suplimentar la solicitarea acestuia a materialului semincer, produselor de uz fitosanitar, fertilizanți, mijloace băneşti etc., dobândă aferentă, sancțiunile calculate pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor de rambursare, orice cheltuieli achitate și/sau suportate de Creditor pe contractul de investiție și recunoaștere a creanței cu № 638/14/19 din 04.11.2019. În prezentul Contract de fidejusiune, referinţele la orice contract vor fi interpretate ca referinţe la respectivul contract, ţinând contde modificarea, schimbare, completarea novaţia sau cesiunea acestuia, care pot avea loc din timp în timp".*

În lumina stipulărilor contractuale menţionate se atestă că obligaţiile fidejusorilor în prezentele contracte de fidejusiune sunt globale în sensul art. 1636 alin. (3) Cod civil, iar alegaţiile apelantului că obligaţiile fidejusorilor au fost stinse anterior prin efectuarea de către intervenientul accesoriu S.C. „UCAK-LUX" S.R.L. (în proces de insolvabilitate) a unor achitări la Contractul de investiție și recunoaștere a creanței cu nr.638/14/19 din 04.11.2019, sunt nefondate temei pentru care cererea de apel urmează a fi respinsă.

Referitor la cererea de apel în privinţa încheierii instanţei de fond din 19 ianuarie 2023, privind anularea încheierii din 15.12.2022 de lăsare fără examinare a cererii de chemare în judecată depuse de SRL „Crist-Valg", completul de judecată îl găseşte nefondat pe următoarele motive.

La data de 15 decembrie 2022 Judecătoria Comrat sediul central în prezentul proces emite încheiere în temeiul art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă privind scoaterea cererii de pe rol pe motivul neprezentării reclamantului citat legal în şedinţa de judecată, care nu a comunicat instanţei motivele neprezentării şi nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa.

Potrivit art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă *Instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în şedinţă de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, iar pîrîtul nu solicită soluţionarea cauzei în fond*.

Conform art. 268 alin. (4) Cod de procedură civilă *La cererea*

reclamantului sau a pîrîtului, instanţa poate anula încheierea privind scoaterea cererii de pe rol emise în temeiul art.267 lit.f) şi g), dacă aceştia depun probe care să confirme imposibilitatea prezentării lor în şedinţă de judecată şi a înştiinţării instanţei. Cererea se depune în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii. Cererea privind anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol se soluţionează în baza dosarului şi a materialelor anexate la cerere, fără citarea participanţilor la proces. Instanţa care examinează cererea poate dispune citarea participanţilor la proces pentru a se pronunţa cu privire la respectiva cerere.

Din probele materiale rezultă că instanţa a dispus scoaterea cererii de pe rol pe motivul lipsei reclamantului la şedinţa de judecată din data de 15 decembrie 2022, invocând citarea legală a reclamantului și lipsa unei cereri de examinare în lipsă sau a informaţiei privind temeiurile lipsei părţii la şedinţa de judecată.

Completul de judecată atestă că şedinţa de judecată pentru data de 15.12.2022 a fost stabilită de instanţa de judecată fără o consultare a agendei părţilor în proces, iar la materialele cauzei nu se regăseşte dovada înştiinţării legale despr şedinţa de judecată a părţii reclamante, fiind doar proba expedierii citaţiei nu și dovada recepţionării acestei citaţii.

Totodată rezultă că încheierea de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată a fost adusă la cunoştinţă părţii reclamante la data de 27.12.2022, iar cererea de anulare a încheierii este formulată de reclamant la data de 11.01.2023, adică în termenul prevăzut de lege, cu motivarea cererii de anulare a încheierii de scoatere a cererii de pe rol, cu reluarea examinării cauzei în fond, invocând că pentru data de 15.12.2022 partea reclamantă era antrenat în altă şedinţă de judecată la Judecătoria Bălţi, şedinţă stabilită anterior, și era în imposibilitate de a fi prezent la şedinţa de la Judecătoria Comrat sediul central.

În speţă, instanţa de fond corect a stabilit că pe cauză sunt temeiuri de anulare a încheierii din 15 decembrie 2022 privind scoaterea cererii de pe rol, și reluarea examinării cauzei, or temeiurile care au stat la baza emiterii încheierii de scoatere de pe rol, au decăzut, iar în vederea neadmiterii încălcării părţii la un proces echitabil și accesul la justiţie urma expres în dispunerea anulării acelei încheieri judecătoreşti.

În lumina celor expuse, Completul conchide că soluția instanței de fond corespunde rigorilor legale, apelantul nu au probat temeinicia afirmațiilor sale, argumentele apelului fiind neîntemeiate iar, instanța de fond a stabilit toate circumstanțele speței și a apreciat just probele administrate, aplicând corect

normele de drept ce guvernează speța. Corespunzător, instanța de apel nu a depistat temeiuri de casare a hotărârii primei instanțe.

În atare circumstanțe Completul reține, că instanţa de fond a pronunţat o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (cauza CtEDO *Garcia Ruiz contra Spaniei,* din 21 ianuarie 1999, 30544/96), circumstanță care determină respingerea apelurilor și menținerea hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.art.389, 390, 394, 434 Cod de procedură civilă, Completul de judecată,

DECIDE:

Se respinge apelul declarat de avocatul Cociu Mihail în interesele pârâților Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO” S.R.L., „COM-ELI-AGRO” S.R.L., „INCASORD” S.R.L., „EVAGROLUX” S.R.L., S.C. „ANSAPRIM” S.R.L..

Se menţin încheierea din 19 ianuarie 2023 şi hotărârea Judecătoriei Comrat sediul central din 05 mai 2025, adoptate pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către reprezentantul „Crist-Valg” S.R.L., Miliuhin Valeriu către Artemiev Ivan, Artemieva Evghenia, „EMIL-AGRO” S.R.L., „COM-ELI-AGRO” S.R.L., „INCASORD” S.R.L., „EVAGROLUX” S.R.L., S.C. „ANSAPRIM” S.R.L., intervenientul S.C. „UCAK-LUX” S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedinte de şedinţă, judecător:	Judecător:	Judecător:
MIRONOV Andrei	COLEV Grigori	HUDOBA Valeri